

INFORMATIE

AAN DE RAAD

16.087012 16.087012

Zaakdossier: D00074885

Auteur: Marieke Wagemakers	☒ Raadscommissie AZ ☐ Raadscommissie PZ ☐ Raadscommissie REO
Afdeling: Middelen	
E-mail: marieke.wagemakers@uden.nl	
Port: R. Peerenboom	

Onderwerp

Reactie op 'Accountantsverslag 2015, Start van een goede samenwerking!'. Dit verslag is uitgebracht door de externe huisaccountant PWC.

Kennisnemen van

- Accountantsverslag 2015 van de externe accountant bij de Programmarekening 2015;
- Reactie van het college van Burgemeester en Wethouders op bovengenoemd accountantsverslag

Inleiding

De Programmarekening 2015 is gecontroleerd door de externe accountant PWC. PWC is sinds juli 2015 de huisaccountant van de gemeente Uden. Naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole verstrekt de accountant een controleverklaring en stelt een accountantsverslag op.

Kernboodschap

De accountant is voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij de programmarekening 2015. Dit komt overeen met het beeld dat wij zelf hebben van de organisatie. Wij zijn 'in control' maar blijven wel kritisch en proberen jaarlijks kwaliteitsslagen te slaan.

De strekking van de verklaring voor het onderdeel decentralisaties is op dit moment nog niet duidelijk. Op dit moment heeft de externe accountant de controle op de decentralisaties nog niet afgerond. Dit is ingegeven door het feit dat er landelijk door de beroepsorganisatie voor accountants (NBA) nog geen definitieve audit alert is verstrekt over hoe de controle aan te pakken. De uitkomsten van de controle op de decentralisaties inclusief de impact daarvan op de controleverklaring zijn op dit moment nog niet duidelijk. Zie hiervoor ook 2.2. in het accountantsverslag.

PWC heeft een accountantsverslag opgesteld waarbij onder andere de controle aanpak, de bevindingen e.d. worden toegelicht. In deze nota wordt ingegaan op de kernpunten uit de rapportage (hoofdstuk 1) en de belangrijkste controlebevindingen (hoofdstuk 2). Hierbij is tevens een reactie van het College van Burgemeester en Wethouders opgenomen.

Voor meer informatie en verdere details verwijzen wij u naar de bijlage 'Accountantsverslag 2015, Start van een goede samenwerking!'.

Kernpunten uit de rapportage

In het accountantsverslag is een zestal kernboodschappen opgenomen Deze zijn hieronder weergegeven.

- 1) Wij hebben onze controle afgerond met uitzondering van de uitgaven en ontvangsten binnen het sociaal domein/decentralisaties. Dit wordt met name veroorzaakt door aspecten buiten de reikwijdte van de gemeente Uden. Vanuit de tot dusver uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij voor wat betreft aspecten waarop u directe invloed hebt geen bevindingen die een goedkeurende controleverklaring in de weg staan.
- 2) Als onderdeel van onze controle hebben wij uw systeem van interne beheersing beoordeeld en hierover gerapporteerd in de rapportage interim bevindingen. Wij zijn van mening dat dit adequaat ingericht is en goed functioneert. We hebben de tien belangrijkste punten uit onze rapportage–interim bevindingen in dit verslag toegelicht. Voor de inrichting van de interne controle hebben wij aanbevelingen gedaan ter verdere doorontwikkeling. Op het gebied van IT zijn aanvullende werkzaamheden noodzakelijk geweest.
- 3) De gemeente Uden beschikt over een gezonde financiële positie en over voldoende weerstandsvermogen om geïdentificeerde risico's op te vangen. Ratio's als de netto schuldquote en solvabiliteit laten een beeld zien wat past bij de gemeente Uden. De structurele exploitatieruimte is in de meerjarenbegroting afgedekt..
- 4) De beheersing van de grondexploitaties binnen gemeente Uden is adequaat ingericht en de financiële uitkomsten zijn vertaald in de exploitatieopzetten. De parameters voor toerekening van rente, kosten– en opbrengstenstijging die de gemeente Uden hanteert zijn actueel en passend voor de exploitaties. De ontwikkeling van Hoogveld Zuid–Noord is onzeker, dit is in de jaarrekening adequaat toegelicht.
- 5) Uit de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen en het gemeentelijk inkoop en aanbestedingsbeleid in 2015 blijken geen tekortkomingen.
- 6) Wij hebben vastgesteld dat de regelgeving conform de Wet Normering Topinkomens (WNT) is nageleefd. De opgenomen toelichting in uw jaarrekening 2015 voldoet aan de gestelde eisen van de wet.

Belangrijkste controlebevindingen

Onderstaand de belangrijkste controlebevindingen van de accountant.

1) Goedkeurende verklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid

Er wordt een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor getrouwheid en rechtmatigheid.

Getrouwheid

Er is een aantal bevindingen geconstateerd boven de rapportagegrens van € 72.000 ten aanzien van de getrouwheid te weten:

- Het aanpassen van de voorziening APPA op basis van actuele grondslagen van € 245.000
- Het terugdraaien van tussentijdse winstneming grondexploitaties omdat niet werd voldaan aan de nota grondbeleid.
- Diverse balans reclassificaties. Deze bevindingen zijn allemaal gecorrigeerd in de definitieve Programmarekening 2015.

Rechtmatigheid

De rechtmatigheid is op orde. Uit de intern uitgevoerde werkzaamheden, onze review hierop en onze eigen werkzaamheden, concluderen wij dat de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties tot stand zijn gekomen conform het door de Raad vastgestelde normen en wettelijke regels.

SiSa

Er zijn geen fouten en onzekerheden in de SiSa-bijlage geconstateerd.

Normenkader

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling en het normenkader zijn aanvaardbaar.

Toelichting en paragrafen

Deze zijn volledig opgenomen. De programmarekening is van uitstekende kwaliteit en de balans-toelichting is voor verbetering vatbaar.

De paragrafen geven veel en toegankelijke informatie en de risicoparagraaf is uitgebreid. Met de bedrijfsvoeringverklaring loopt de gemeente Uden voor op de wijzigingen in het BBV dat de verantwoording over de rechtmatigheid primair bij het College legt in plaats van bij de accountant.

Reactie college:

In zijn algemeenheid kunnen we zeggen dat we de kritische houding van de nieuwe huisaccountant waarderen. In gezamenlijkheid willen we onze planning & control producten verder verbeteren en staan daarom ook open voor verbeteringen vanuit hun zijde.

De controlebevindingen ten aanzien van de getrouwheid zijn gecorrigeerd in de definitieve Programmarekening. Voor volgend jaar zullen we, net als dit jaar ook voorafgaand aan de controle de afstemming zoeken met de accountant om de hoeveelheid controleverschillen zoveel mogelijk te beperken. Zoals ook dit jaar blijkt zullen er altijd controleverschillen zijn maar ons inziens is het belangrijk om ook door het jaar heen de afstemming met elkaar te zoeken. PWC onderschrijft dit.

2) Verantwoorden geldstromen decentralisatie nog volop in ontwikkeling

Procedures

De opzet van de procedures is adequaat. Op basis van de gegevensgerichte controles hebben wij vastgesteld dat de afgegeven beschikkingen rechtmatig zijn en dat alleen facturen WMO betaalbaar zijn gesteld na afstemming met de beschikte zorg. Hieruit zijn geen bevindingen naar voren gekomen.

Verantwoording

Op dit moment kunnen de verantwoordingen over het sociaal domein nog niet afgerond worden. Dit wordt veroorzaakt doordat de gemeente Uden informatie ontvangt over de verantwoordingen van de zorginstellingen van de gemeente Oss (WMO) en gemeente 's-Hertogenbosch (jeugd).

Om de rechtmatigheid vast te kunnen stellen zijn deze verantwoordingen met controleverklaring met name voor de zorguitgaven van de jeugdzorg noodzakelijk en moet vastgesteld worden of de verklaringen goedkeurend zijn. Daarnaast is het de vraag of vanwege allerlei "technische" oorzaken de verantwoordingen van de zorginstellingen aangesloten kunnen worden met de administratie van de gemeente Uden.

Persoonsgebonden Budget (PGB) gelden

Er is op dit moment nog geen inzicht in de rechtmatigheid van de PGB gelden. Hiervoor is de gemeente Uden, net als alle andere gemeenten, afhankelijk van de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Ze verzorgen, conform landelijke afspraken het administratieve proces rondom de PGB gelden. Ten tijde van het schrijven van dit verslag is de planning dat de controle op de rechtmatigheid bij de SVB eind mei afgerond zal zijn.

Onderbesteding sociaal domein

In de jaarrekening 2015 is een onderbesteding sociaal domein opgenomen van € 3.7 mln. Over de betrouwbaarheid van dit bedrag kunnen we nog geen uitspraak doen. De jaarafsluiting in april gecombineerd met het effect van de grote verandering op de administratieve afwikkeling intern en bij zorgaanbieders is hier in grote mate debet aan.

Reactie college

Intern is er veel aandacht besteed aan het opzetten van de processen en de uitvoering van de interne controle op het sociaal domein. Hierbij is ook afstemming gezocht met onze huisaccountant. Het is prettig om te lezen dat dit op orde is.

Ondanks dat er goede afspraken zijn gemaakt in de regio met de centrumgemeenten blijkt nu in de praktijk dat we als gemeente niet alle informatie hebben ontvangen die nodig is voor het ontvangen van een controleverklaring op de rechtmatigheid van de uitgaven. Daarnaast is het nog steeds niet duidelijk welke werkzaamheden door de externe accountant uitgevoerd moeten worden om tot dit oordeel te komen. Dit is een landelijke ontwikkeling waarbij gemeente Uden geen uitzondering is in vergelijking met andere gemeenten.

De gemeente Uden streeft naar een oordeel voor de rechtmatigheid voor de gehele jaarrekening inclusief het sociaal domein.

Bij het opmaken van de jaarrekening 2015 kan worden vastgesteld dat van de Sociale Verzekeringsbank (PGB's), de centrumgemeente Den Bosch (Jeugd-ZIN) en de centrumgemeente Oss (Wmo2015-ZIN) nog geen definitieve afrekeningen over 2015 met accountantsverklaringen zijn ontvangen. De cijfers hierover in deze jaarrekening zijn derhalve onder voorbehoud. Rekening houdend met dit voorbehoud, bedroeg het voordeel Sociaal Domein voornamelijk nog € 3,7 mln (incidenteel). Conform amendement 2 bij de jaarrekening 2013 worden alle overschotten Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet aan de reserve Sociaal Domein toegevoegd; incidentele tekorten worden aan deze reserve onttrokken. Alhoewel 2015 nog een voorlopig positief beeld laat zien zijn de verwachtingen dat dit vanaf 2016 minder optimistisch zal zijn. Het totale budget Sociaal Domein zal tm 2020 naar verwachting met ongeveer € 4 mln structureel afnemen. Waarvan ca € 3 mln vermindering bijdrage voor Wsw'ers. Daarnaast gaat het budget Jeugdzorg in 2016 al met € 1 mln omlaag. Het is nog onduidelijk wat dit voor de gemeente Uden betekent.

3) Belangrijke risico's binnen de grondexploitatie op niet in exploitatie genomen projecten

De grondexploitaties vormen 24% van het balanstotaal. Landelijk is er veel aandacht voor de waardering van de grondexploitaties

Instemmen met gehanteerde parameters

De accountant kan instemmen met de gehanteerde schattingen die door het college gemaakt zijn bij het actualiseren van de grondexploitaties en bij het toetsen van de waardering van de niet in exploitatie genomen gronden.

Het uitgiftetempo blijft binnen de afgestemde programmering

Een belangrijk aspect voor de waardering is de inschatting van het moment waarop kosten en opbrengsten worden gerealiseerd. Uit de controle blijkt dat de gemeente Uden de actualisering van de grondexploitaties heeft bijgesteld op basis van actuele verwachtingen.

Voor een verdere reactie op dit hoofdstuk is ervoor gekozen om een reactie te geven op de tabel met belangrijkste schattingen. Zie hiervoor pagina 12 van het accountantsverslag.

Zichtbaar is dat alle schattingen evenwichtig zijn. De schatting inzake de opbrengstenstijging is voorzichtig en de schatting inzake Hoogveld Zuid-Noord is optimistisch.

Reactie college

Er vindt periodiek een herijking plaats op de uitgangspunten binnen het grondbedrijf. De gehanteerde opbrengstenstijging van 0,5% achten wij realistisch gezien de marktomstandigheden. Voor wat betreft de waardering van Hoogveld Zuid Noord zijn wij van mening dat deze juist is. Dit hebben wij verwoord doormiddel van een zogenaamde "position paper" waar onze accountant ook mee ingestemd heeft. Daarmee is deze onzekerheid afgedekt en heeft het geen impact op de controleverklaring.

4) De door het college gemaakte schattingen leiden tot diverse bevindingen

Bij het opstellen van de jaarrekening worden schattingen gemaakt door de gemeente Uden. Zichtbaar is in de tabel met belangrijkste schattingen dat de accountant van mening is dat deze schattingen evenwichtig zijn.

Reactie college

Er wordt veel aandacht besteed aan de processen die ten grondslag liggen aan maken van deze schattingen. Bij twijfel wordt er onder andere afstemming gezocht met onze huisaccountant. Dit zullen wij in de toekomst ook blijven doen.

5) Overige jaarrekeningposten

Voorziening riolering is toe aan actualisatie

Ultimo 2015 is er geen directe aansluiting te maken tussen het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) en de voorziening. In 2016 zal er een actualisatie plaatsvinden van het GRP. PWC adviseert om bij de bepaling van de voorziening rekening te houden met de ontwikkelingen in de BBV.

Reactie college

In 2016 wordt het GRP inderdaad geactualiseerd waarbij de aansluiting met de voorziening weer gemaakt wordt. Uiteraard zullen wij de regelgeving zoals opgenomen in de BBV hierin meenemen.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg

In het audit comité van 15 juni a.s. heeft de Raad de mogelijkheid om nadere vragen te stellen over het verslag van bevindingen. De externe accountant zal hierbij aanwezig zijn.

Bijlagen

1. Accountantsverslag 2015, Start van een goede samenwerking!

Uden, 31 mei 2016

Burgemeester en wethouders van Uden

de secretaris

de burgemeester

mr. J.M. Smarius

drs. H.A.G. Hellegers